

Publikujemy decyzje ws. dezubekizacji po wyroku NSA

https://siecobywatelska.pl/publikujemy-decyzje-ws-dezubekizacji-po-wyroku-nsa/?fbclid=IwAR1RJdi6Auw6nx0xN3302I9LmiPQ34kWyuhW6ZrKS6A0uPXAPH4R5CVxM_M

Autor: Bartosz Wilk - 19 stycznia 2022 r.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Niemal dwa lata temu opisaliśmy nasze zmagania o uzyskanie informacji publicznej w zakresie decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, na mocy których uwzględniano wnioski o wyłączenie stosowania tzw. ustawy dezubekizacyjnej.

Przypomnijmy, że na mocy tzw. ustawy dezubekizacyjnej obniżono świadczenia emerytalne osobom, które pełniły służbę od 22 lipca 1944 r. do 31 lipca 1990 r. w wymienionych w ustawie cywilnych i wojskowych instytucjach i formacjach. Ustawa miała wprawdzie dotknąć tych, którzy pracowali na rzecz „totalitarnego państwa”, ale regulacje obejmowały nie tylko funkcjonariuszy działających na szkodę narodu polskiego, ale także osoby przypadkowo uwikłane w aparat opresyjnego państwa. Przykładem mogą być piłkarze, na co dzień trenujący piłkę, ale związani etatem

z Milicją, czy też np. młodzi milicjanci, którzy zaczęli przygotowania do służby niedługo przed rokiem 1990.

Ustawa zarazem uregulowała wyjątek – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji mógł wydać decyzję administracyjną, na mocy której „w szczególnie uzasadnionych przypadkach” można wyłączyć stosowanie przepisów obniżających świadczenia, ze względu na:

- krótkotrwałą służbę przed dniem 31 lipca 1990 r.
- rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 r., w szczególności z narażeniem zdrowia i życia.

Z odpowiedzi na złożony w 2020 r. wniosek dowiedzieliśmy się, że z tej furtki Minister korzystał bardzo oszczędnie. Choć do marca 2020 r. wpłynęło ponad 4 tys. wniosków o zastosowanie wskazanego wyjątku, to Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji zgodził się tylko w 38 przypadkach!

Jak zatem Minister rozumie „szczególnie uzasadnione przypadki”? Jak krótkotrwała musiała być służba, aby Minister uwzględnił wniosek? Jakie aspekty Minister brał pod uwagę, oceniając „rzetelne wykonywanie zadań i obowiązków po dniu 12 września 1989 r.”?

Odpowiedzią na te pytania byłyby skany decyzji administracyjnych, których Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji początkowo nie chciał przekazać, uznając, że nie są informacją publiczną (o czym pisaliśmy w tekście *Tajemnicza dezubekizacja*).

To zaskakujące, bo decyzje administracyjne to bez wątpienia dokumenty urzędowe, a ustawa wymienia je wprost w przykładowym katalogu informacji publicznych, podlegających udostępnieniu (art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugie UDIP). Z tego względu Sieć Watchdog skierowała skargę na bezczynność Ministra.

WSA w Warszawie w wyroku ([II SAB/Wa 291/20](#)) z 12 listopada 2020 r. przyznał rację Sieci Watchdog. Stwierdził, że Minister dopuścił się bezczynności wskutek błędnego uznania, że żądane informacje nie

stanowią informacji publicznej. Od wyroku WSA w Warszawie Minister wniósł skargę kasacyjną.

NSA w wyroku z 19 listopada 2021 r. (III OSK 4195/21) oddalił skargę kasacyjną organu. NSA wskazał przy tym na jednolite stanowisko sądów, że decyzje administracyjne stanowią informację publiczną.

Po wyroku NSA MSWiA udostępniło skany decyzji, na mocy których wyłączono stosowanie rygorów tzw. ustawy dezubekizacyjnej. Lektura tych decyzji to kopalnia wiedzy o stosowaniu przez Ministra wyjątków i okoliczności, które uznał, że zachodzą podstawy do zastosowania wyjątkowego przepisu ustawy.

Odpowiedź MSWiA 1

Odpowiedź MSWiA 2

Odpowiedź MSWiA 3

Z pisma Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu stanowiącego informację o przebiegu służby Nr [REDAKTOWANE] wynika, że wnioskodawca pełnił służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy zaopatrzeniowej, w okresie od dnia [REDAKTOWANE] r. do dnia [REDAKTOWANE] r. tj. przez okres 1 miesiąca. Całkowity okres służby ww. wynosi [REDAKTOWANE] (od dnia [REDAKTOWANE] do dnia [REDAKTOWANE] r.). Dodatkowo do wysługi emerytalnej doliczono okres zasadniczej służby wojskowej wynoszący [REDAKTOWANE] (od dnia [REDAKTOWANE]). Procentowy stosunek okresu służby na rzecz totalitarnego państwa do całego okresu pełnienia służby wynosi około 0.4%.

do dnia 12 września 1989 r. były realizowane w sposób rzetelny. W aktach sprawy nie stwierdzono istnienia zaświadczenia potwierdzającego pełnienie przez byłego funkcjonariusza służby z narażeniem zdrowia i życia, przy czym wskazać należy, że nie ma przymusu ubiegania się o takowy dokument, w szczególności, gdy strona dysponuje bez mała pełną usługą emerytalną wynoszącą [REDAKCYJA]. Z dokumentacji przekazanej przez Komendę Główną Policji wynika, że Pan [REDAKCYJA] wykazywał wzorową postawę i zaangażowanie w realizację zadań służbowych. Ponadto, był funkcjonariuszem zdyscyplinowanym i odpowiedzialnym, charakteryzował się umiejętnością przystosowywania się do zmian oraz łatwością z nawiązaniu kontaktów międzyludzkich. Dysponował dużą znajomością wykonywanego zawodu i posiadał szeroką wiedzę teoretyczną i praktyczną. Stwierdzono, że ww. w wykonywaniu obowiązków służbowych nie ograniczał się do wyznaczonych zadań i planowanego czasu służby, wręcz przeciwnie wykazywał się kreatywnością, jak i samodzielnością. Był pracownikiem lojalnym wobec przełożonych, koleżeńskim i niekonfliktowym, przy tym młodszymi funkcjonariuszom służył fachową radą i pomocą.

Uzyskane informacje pozwolą ocenić wszystkim zainteresowanym (w tym funkcjonariuszom, których dotknęło ślepe ostrze tzw. ustawy dezubekizacyjnej), czym są „szczególnie uzasadnione przypadki”, pozwalające uniknąć stosowania regulacji.